

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/70/2020
Identifikačné číslo spisu: 8119205487
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8119205487.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005, proti žalovanému: BANKRUPTCY & RECOVERY SERVICE, k.s., so sídlom Nám. M. Benku 10, 811 07 Bratislava, IČO: 36 669 415, správca konkurznej podstaty úpadcu KRYPTON, s.r.o. v konkurze, so sídlom Partizánska 2898/92, 058 01 Poprad, IČO: 36 455 849, o určenie pohľadávky proti podstate, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 2Cbi/9/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 14. mája 2020, č. k. 4CoKR/12/2019-98, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobcovi sa n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 10. októbra 2019, č. k. 2Cbi/9/2019-57 určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 19 956,58 eur proti úpadcovi KRYPTON, s.r.o. v konkurze, so sídlom Partizánska 2898/92, 058 01 Poprad, IČO: 36 455 849, z titulu Hlásenia o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti za rok 2017 zo dňa 11. apríla 2018, uplatnená v konkurze na majetok úpadcu vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 2K/24/2017 je pohľadávkou proti všeobecnej podstate v zmysle § 87 ods. 2 písm. i/ a k/ zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia pohľadávky proti podstate. Zmluvou o postúpení daňových a colných nedoplatkov č. 1/2018 uzavretou dňa 22. novembra 2018 medzi postupcom Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky a žalobcom bola pohľadávka - daňový nedoplatok vo výške 19 956,58 eur postúpená na žalobcu. Žalobca si uvedenú pohľadávkou uplatnil proti všeobecnej podstate v súlade s § 87 zákona č. 7/2005 Z. z. (ďalej aj ako „ZKR“), avšak žalovaný neuznal právny dôvod pohľadávky v celom rozsahu, nakoľko mal za to, že pohľadávke nebolo možné priradiť poradie uvedené v § 87 ods. 2 ZKR. Podľa žalovaného pohľadávka nesúvisela s prevádzkovaním podniku počas konkurzu ani so správou a speňažovaním majetku úpadcu, a to vzhľadom k tomu, že sa

jednalo o závislú činnosť v roku 2017, čiže pred dátumom vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu. Pohľadávka žalobcu vyplývala z Hlásenia o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom bez ohľadu na to, či išlo o peňažné alebo nepeňažné plnenie za uplynulé zdaňovacie obdobie, o zrazených preddavkoch na daň, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse. Uvedené hlásenie bolo žalovaným podané dňa 11. apríla 2018, t. j. po vyhlásení konkurzu. Keďže zákon o dani z príjmov neustanovuje osobitné ustanovenia pre konkurz, použili sa podľa § 1 ods. 1 a § 2 Daňového poriadku (ďalej aj ako „DP“) ustanovenia DP ako lex generalis. Žalovanému vznikla povinnosť podať správcovi dane hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti do 30. apríla 2018, ktorú následne podal dňa 11. apríla 2018, pričom podľa § 49 ods. 2 zákona o dani z príjmov sa daň stala splatnou dňa 1. mája 2018, ktorým dňom vznikol daňový nedoplatok. S poukazom na § 158 ods. 3 DP išlo o daňový nedoplatok, ktorý vznikol po vyhlásení konkurzu a preto sa považoval za pohľadávku vzniknutú po vyhlásení konkurzu, keďže Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 12. februára 2018, sp. zn. 2K/24/2017 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu KRYPTON, s.r.o., IČO: 36 455 849.

3. Súd prvej inštancie poukázal na to, že pohľadávka žalobcu vyplývala z Hlásenia o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti, poskytnutých jednotlivým zamestnancom za zdaňovacie obdobie rok 2017, ktoré bolo žalovaným podané dňa 11. apríla 2018, t. j. po vyhlásení konkurzu, a stalo sa splatným dňa 1. mája 2018, ktorým dňom vznikol daňový nedoplatok. Súčasne poukázal na rozhodovaciu činnosť súdov, podľa ktorej sa pojem „ak súvisia s prevádzkovaním podniku“ vykladá v zmysle definície podniku uvedenej v ustanovení § 5 Obchodného zákonníka s tým, že ak správca neuskutočnil relevantné úkony smerujúce k ukončeniu podnikateľskej činnosti úpadcu, dochádza k prevádzkovaniu podniku počas konkurzu. Predmetná pohľadávka vznikla po vyhlásení konkurzu a bolo potrebné považovať za výkon správy majetku správcom úkony žalovaného súvisiace s daňovou povinnosťou daňovníka, čím bola splnená podmienka súvisu so správou a speňažením majetku v zmysle § 87 ods. 2 písm. k/ ZKR. Správa majetku totiž zahŕňa všetky úkony týkajúce sa konkurznej podstaty vedúce ku konečnému výsledku konkurzného konania, a to ku speňaženiu majetku a uspokojeniu veriteľov z výťažku zo speňaženia tohto majetku. Takýmto úkonom bolo aj podanie hlásenia podľa § 39 ods. 9 písm. b/ zákona o dani z príjmov, nakoľko v rámci správy majetku správca aj naďalej vykonáva úkony vo vzťahu k správcovi dane, čím si plní svoje zákonné povinnosti podať daňové priznanie, na podklade ktorého došlo k vyrubeniu dane z príjmov za obdobie pred vyhlásenia konkurzu a k vzniku daňového nedoplatku po vyhlásení konkurzu.

4. K posúdeniu časového momentu vzniku pohľadávok proti podstate súd prvej inštancie poukázal na to, že od vzniku daňovej povinnosti bolo potrebné odlišovať splatnosť dane. Daňová povinnosť vzniká zo zákona, pričom podkladom na splnenie daňovej povinnosti bolo spravidla vyrubenie dane správcom, napr. na základe daňového priznania. DP obsahuje osobitné ustanovenia pre konkurz a reštrukturalizáciu. Podľa uvedeného právneho predpisu sa postupuje aj vtedy, ak osobitné predpisy neustanovujú inak, § 1 ods. 2 DP, pričom v odkaze k uvedenému ustanoveniu sa uvádza aj zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. Zákon č. 595/2003 Z. z. ako lex specialis neupravoval osobitné ustanovenia o konkurze a reštrukturalizácii, z tohto dôvodu sa ako lex generalis použil DP, kde pri definícii konkurznej pohľadávky z titulu dane z príjmov zo závislej činnosti bolo potrebné postupovať podľa DP. V zmysle DP sa daňovou pohľadávkou rozumie pohľadávka správcu dane na dani do lehoty splatnosti dane, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 2 DP). Z ustanovenia § 158 ods. 3 DP vyplýva, že ak daňový nedoplatok vznikol v deň vyhlásenia konkurzu, v deň začatia reštrukturalizačného konania alebo v kalendárnom mesiaci, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“) alebo po vyhlásení konkurzu, po začatí reštrukturalizačného konania alebo po rozhodujúcom dni, považuje sa za pohľadávku vzniknutú po vyhlásení konkurzu, po začatí reštrukturalizačného konania alebo po rozhodujúcom dni. Daňový nedoplatok ako pohľadávka pre účely konkurzu nebol totožný so vznikom daňovej povinnosti, keďže daňovým nedoplatkom je až dlžná suma po lehote splatnosti dane. Podľa § 39 ods. 11 zákona č. 595/2003 Z. z. na hlásenie sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona a ustanovenia osobitného predpisu vzťahujúce sa na daňové priznanie, pričom hlásenie sa považuje za daňové priznanie. Preto ak sa daňová povinnosť viazala k roku 2017 a vznikla priamo zo zákona, avšak jej podkladom bolo daňové hlásenie, ktoré bol zamestnávateľ povinný podať do

konca mesiaca apríl, t. j. v posudzovanej veci do konca mesiaca apríl 2018, teda po vyhlásení konkurzu, daňový nedoplatok vznikol daňovníkovi až po vyhlásení konkurzu, a preto ho bolo potrebné považovať za pohľadávku proti podstate, ktorá súvisela so správou podniku. Aj keď daň z príjmov právnickej osoby bol daňový subjekt povinný vypočítať sám, vyčísliť jeho výšku a základ dane sa zisťoval za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka, nemohol sa stať dlžníkom na dani skôr, než mu vznikla povinnosť daň zaplatiť, teda skôr, než sa na základe podaného daňového priznania a následného vyrubenia dane nestalo zrejším, v akej výške daňový nedoplatok daňovému subjektu vznikol. Splnenie druhej kumulatívnej podmienky, aby mohla byť pohľadávka veriteľa definovaná ako pohľadávka proti podstate, bola podmienka súvislosti so správou a speňažovaním majetku. Žalovanému ako správcovi úpadcu v danom prípade vznikla zákonná povinnosť podať daňové priznanie, na podklade ktorého došlo k vyrubeniu dane z príjmov za rok 2017 a k vzniku daňového nedoplatku, čo nebolo medzi stranami sporné, preto takýto úkon bolo nevyhnutné považovať za úkon súvisiaci so správou majetku úpadcu. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“) tak, že hoci bol žalobca v spore úspešný, náhradu trov konania si neuplatnil a žiadne preukázateľné trovy konania mu nevznikli, preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. mája 2020, sp. zn. 4CoKR/12/2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd poukázal na riešenie otázky splnenia vecných predpokladov na to, že pohľadávka žalobcu, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu by mala súvisieť s prevádzkovaním podniku počas konkurzu Najvyšším súdom Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1Sžso/37/2014 z 27. októbra 2015. Tento v bode 37., ktorý bol aplikovateľný aj na daný prípad, uviedol, že „slovné spojenie; ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu; je nutné vykladať aj na účely konkurzu s dôrazom na definíciu podniku v zmysle obchodného práva. Práve štruktúrna požiadavka zákonodarcu na členenie súboru na hmotné, osobné a nehmotné zložky podniku, si vyžadovala u podniku objektívne prítomnosť zamestnancov ako osobnej zložky podnikania, ktorá napomáhala podnikaniu, resp. v čase jeho ukončenia dochádzalo zákonným spôsobom aj k ukončeniu činnosti zamestnancov.“ O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

6. Rozsudok odvolacieho súdu napadol včas dovolaním žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) a to z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Navrhol, aby dovolací súd zrušil dovolaním napadnutý rozsudok a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

7. Dovolateľ namietal nesprávnosť posúdenia veci odvolacím súdom. Uviedol, že správca pohľadávku proti podstate prihlásenú žalobcom do konkurzu na majetok úpadcu neuznal z dôvodu, že jej nebolo možné priradiť poradie uvedené v § 87 ods. 2 ZKR, a preto pohľadávka žalobcu nebola pohľadávkou proti podstate. Pohľadávka žalobcu nesúvisela s prevádzkovaním podniku počas konkurzu podľa § 87 ods. 2 písm. i/ ZKR a súčasne nesúvisela so správou a speňažovaním majetku úpadcu podľa § 87 ods. 2 písm. k/ ZKR a to s ohľadom na skutočnosť, že sa jednalo o závislú činnosť v roku 2017, čiže pred dátumom vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu. Dovolateľ nesúhlasil s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a uviedol, že súdy nižších inštancií nezohľadnili skutočnosť, že v období celého roku 2017, správca neprevádzkoval podnik úpadcu ani nevykonával žiadnu činnosť súvisiacu so správou a speňažovaním majetku, nakoľko v tomto období nebol na úpadcu vyhlásený konkurz a správca ešte nebol ustanovený za správcu. Dovolateľ tvrdil, že pohľadávka žalobcu bola výlučne spojená s činnosťou zamestnancov úpadcu v rámci prevádzky podniku úpadcu v roku 2017, kedy ešte na úpadcu nebol vyhlásený konkurz. Uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená a teda, či činnosť zamestnancov, ktorú vykonávali pred vyhlásením konkurzu je možné považovať za činnosť súvisiacu s prevádzkovaním podniku počas konkurzu alebo súvisiacu so správou a speňažovaním majetku po vyhlásení konkurzu,

pričom rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v nesprávnom právnom posúdení veci. Opätovne dovolateľ uviedol, že mal za to, že činnosť zamestnancov úpadcu vykonanú v roku 2017 nebolo možné považovať za činnosť súvisiacu s prevádzkovaním podniku počas konkurzu alebo so správou a speňažovaním majetku po vyhlásení konkurzu. Preto pohľadávka žalobcu nebola pohľadávkou proti podstate.

8. Žalobca sa k podanému dovolaniu vyjadril podaním zo dňa 17. augusta 2020 a uviedol, že dovolanie žalovaného nespĺňa podmienky prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Bolo zrejmé z rozhodnutia odvolacieho súdu, že spornou otázkou sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal v rozhodnutí sp. zn. 1Sžso/37/2014, ktorého odôvodnenie je aplikovateľné aj na daný prípad. Zároveň poukázal na rozhodnutie sp. zn. 3Obdo/9/2017, v ktorom je uvedený obdobný právny názor. Súčasne poukázal aj na rozhodnutia uvedené v žalobe, konkrétne sp. zn. 15CoKR/9/2017 a sp. zn. 10Cbi/7/2017, ktoré jeho argumenty potvrdzovali. Žalobca mal za to, že ním uplatnená pohľadávka proti podstate spĺňala dve kategórie pohľadávok proti podstate, a to podľa § 87 ods. 2 písm. i/ a k/ ZKR. Podľa názoru žalobcu, ak po vyhlásení konkurzu pokračoval žalovaný v prevádzkovaní podniku, resp. čo i len plynula výpovedná lehota zamestnancom úpadcu, bolo opodstatnené tieto pohľadávky považovať za pohľadávky proti podstate, pričom bolo irelevantné, či im bola pridelená práca. Záverom navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol, resp. aby ho zamietol ako nedôvodné.

9. Dovolacia duplika dovolateľom súdu prvej inštancie nebola doručená.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.) a ktorá je právnickou osobou a jej člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p.), včas, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

11. Žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. , majúc za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Touto právnou otázkou mala byť otázka, či činnosť zamestnancov, ktorú vykonávali pred vyhlásením konkurzu bolo možné považovať za činnosť súvisiacu s prevádzkovaním podniku počas konkurzu alebo súvisiacu so správou a speňažovaním majetku po vyhlásení konkurzu.

12. K dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila, Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne formuluje náležitosti dovolania. Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné atribúty.

13. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p. rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí, konkretizuje a náležite doloží, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnú otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V

dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevytvára procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016, sp. zn. 3Cdo/52/2017).

14. Pokiaľ dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), tak je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017). C. s. p. v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa, a nie dovolací súd. Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

15. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p.).

16. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotno-právna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce a podobne), ako aj otázka procesno-právna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

17. Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi).

18. Ako už dovolací súd uviedol vyššie, právna otázka položená dovolateľom v dovolaní musí byť zásadná pre rozhodnutie vo veci, čo znamená, že od jej vyriešenia záviselo rozhodnutie súdu v spore. Dovolateľom položená otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver najvyššieho súdu rozhodujúceho o dovolaní.

19. Z obsahu s vecou súvisiaceho súdneho spisu vyplýva, že dovolateľom nastolená otázka znela: „či činnosť zamestnancov, ktorú vykonávali pred vyhlásením konkurzu je možné považovať za činnosť súvisiacu s prevádzkovaním podniku počas konkurzu alebo súvisiacu so správou a speňažovaním majetku po vyhlásení konkurzu“. Dovolateľ tvrdil, že uvedenú právnu otázku odvolací súd nesprávne právne posúdil. Správne právne posúdenie bolo, že činnosť zamestnancov úpadcu v období roku 2017, t. j. v období predchádzajúcom roku, v ktorom bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu, nemožno považovať za súvisiacu s prevádzkovaním podniku počas konkurzu alebo súvisiacu so správou a speňažovaním majetku po vyhlásení konkurzu. Z tohto dôvodu nebolo možné pohľadávku žalobcu, daňový nedoplatok považovať za pohľadávku proti podstate.

20. Dovolací súd otázku nastolenú dovolateľom vyhodnotil ako otázku hypotetickú, akademickú, ktorá nebola rozhodujúca pre rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorou sa ani odvolací súd nezaoberal a ktorej existenciu dovolateľ v podanom odvolaní netvrdil. Rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od

vyriešenia dovolateľom nastolenej právnej otázky. Relevantné bolo v danom prípade posúdenie, či pohľadávka žalobcu, t. j. daňový nedoplatok, bola pohľadávkou proti podstate. Kedy zamestnanci žalobcu vykonávali činnosť pre úpadcu nebola v prejednávacom prípade rozhodujúca, nakoľko v prejednávacom prípade sa žalobca domáhal určenia pohľadávky proti podstate, ktorá vyplývala z hlásenia o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti zo dňa 11. apríla 2018, ktorá skutočnosť vyplývala z právneho posúdenia ustanovenia § 87 ods. 2 písm. i/ a k/ ZKR, ktoré určuje, že pohľadávkami proti podstate sú aj pohľadávky na daniach, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu alebo súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu.

21. V danom prípade išlo o vzťah Daňový úrad - daňovník, ktorý nebol záväzkovým vzťahom veriteľa a dlžníka, ale išlo o verejnoprávny vzťah založený na zákonom oprávnení Daňového úradu na daň z príjmu a zákonnej povinnosti zamestnávateľa daň priznať a zaplatiť. Predmetom prebiehajúceho incidenčného konania bolo rozhodnutie o verejnoprávnom nároku žalobcu, resp. o verejnoprávnej povinnosti úpadcu vyplývajúcej zo zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu. V zmysle § 39 ods. 9 písm. b/ a § 49 ods. 1 a 2 citovaného zákona vznikla zamestnávateľovi, t. j. žalovanému povinnosť podať správcovi dane hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom úpadcu v lehote do 30. apríla 2018, v ktorej bol povinný daň zaplatiť. Z obsahu spisu bolo zrejmé, že žalovaný podal hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti dňa 11. apríla 2018, ktorú povinnosť mal splniť do 30. apríla 2018. Až dňom 1. mája 2018 vznikla pohľadávka správcu dane a stala sa daňovou pohľadávkou, resp. pohľadávkou na daniach.

22. Z ustanovenia § 87 ods. 2 písm. i/ a k/ ZKR vyplýva, že pohľadávkami proti všeobecnej podstate sú aj pohľadávky na daniach a uplatňujú sa v poradí v uvedenom v zákone pod písmenom i/ ak vznikli po vyhlásení konkurzu, ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, a pod písmenom k/ ak vznikli po vyhlásení konkurzu a súvisia so správou a speňažovaním majetku. Daňovú pohľadávku definuje zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní v ustanovení § 2 písm. e/ ako pohľadávku správcu dane na dani po lehote splatnosti dane, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. V danom prípade bolo irelevantné, že zamestnanci úpadcu vykonávali závislú činnosť v roku 2017, t. j. pred vyhlásením konkurzu, nakoľko z vyššie uvedených zákonných ustanovení jasne vyplýva, že daňovou pohľadávkou pre účely § 87 ods. 2 ZKR bola pohľadávka správcu dane po lehote splatnosti. Bolo zrejmé, že zamestnanci úpadcu vykonávali závislú činnosť v roku 2017, ešte pred vyhlásením konkurzu, avšak pohľadávka správcu dane nevznikla v roku 2017, t. j. v čase keď zamestnanci vykonávali závislú činnosť. Povinnosť podať daňové priznanie vyplýva priamo zo zákona o dani z príjmov a viaže sa ku dňu 30. apríla kalendárneho roka, v danom prípade k 30. aprílu 2018, k uvedenému dátumu je daňovník povinný i daň zaplatiť. Neuhradením dane vznikol daňový nedoplatok, daňová pohľadávka daňového úradu, a to dňom nasledujúcim po jej nesplnení, t. j. dňa 1. mája 2018. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 158 ods. 3 DP, ktorý obsahuje osobitné ustanovenia pre konkurz, a z ktorého vyplýva, že „ ak daňový nedoplatok vznikol v deň vyhlásenia konkurzu, v deň začatia reštrukturalizačného konania alebo v kalendárnom mesiaci, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“) alebo po vyhlásení konkurzu, po začatí reštrukturalizačného konania alebo po rozhodujúcom dni, považuje sa za pohľadávku vzniknutú po vyhlásení konkurzu, po začatí reštrukturalizačného konania alebo po rozhodujúcom dni.

24. K výkladu pojmu „ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas“ konkurzu dovolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Obdo/9/2017. Najvyšší súd sa v uvedenom rozhodnutí priklonil k záveru najvyššieho súdu vyslovenému v rozsudku z 27. októbra 2015, sp. zn. 1Sžso/37/2014, že pojem „ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu“ je potrebné vykladať v zmysle definície podniku uvedenej v ustanovení § 5 Obchodného zákonníka s tým, že ak správca neuskutočnil relevantné úkony smerujúce k ukončeniu podnikateľskej činnosti úpadcu, dochádza k prevádzkovaniu podniku počas konkurzu. Vzhľadom na uvedené bolo zrejmé, že podmienka

súvisu daňovej pohľadávky proti podstate s prevádzkovaním podniku počas konkurzu bola splnená. Súčasne dovolací súd uvádza, že ak pohľadávka žalobcu vznikla po vyhlásení konkurzu, tak ako tomu bolo v prejednávanom prípade, bolo nepochybne potrebné považovať ju za výkon správy majetku správcom, keďže išlo o úkony žalovaného súvisiace s daňovou povinnosťou daňovníka.

25. S poukazom na to, že prípustnosť dovolania žalovaného nebola daná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.

26. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vznikol proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 453 ods. 1 C. s. p.). Vzhľadom na to, že žalobcovi v dovolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, dovolací súd v súlade s článkom 17 Základných princípov C. s. p., zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodol tak, že žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné dovolanie.